

КОНЦЕПЦИЯ

**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
на
ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ**

**Изготвена от Росица Радославова Ангелова,
съдия в Окръжен съд - Русе**

**Кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител – председател
на Окръжен съд – Русе**

Юни, 2014г

СЪДЪРЖАНИЕ

/с автоматични препратки към съответните страници/

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА	3
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ	5
1. Географско разположение	5
2. Натовареност	5
3. Районен съд Русе и Районен съд Бяла	7
4. Кадрова обезпеченост на Окръжен съд Русе.	10
5. Организация на работата.....	11
6. Движение на делата	12
7. Сграден фонд.....	16
8. Информационно осигуряване	20
9. Система за финансово управление и контрол	24
III. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ	26
1. Развитие на човешките и материални ресурси:.....	26
2. Подобряване организацията на правораздавателната дейност.....	27
3. Разширяване на достъпа до правосъдие и информация	30
4. Повишаване ефективността на правосъдието при занижаване на разходите за него.	32
IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	32

Приложения на електронен носител:

Приложение 1 – Заповеди.

Приложение 2 – Годишен доклад на ОС – Русе за 2013г.

Приложение 3 – Актове от проверки на Инспектората към ВСС.

Приложение 4 – Вътрешни правила за разпределение на делата.

Приложение 5 – Кратка видео-история на „Храмът на правосъдието“.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

Дългогодишната ми практика на магистрат /17г. стаж към 01.07.2014г., от които 16г. като съдия и една като младши - прокурор/, ведно с добрите резултати за качеството и срочността на съдийската ми работа, видно от извършените през годините планови и тематични проверки и ревизии от страна на висшествоящите органи, както и на Инспектората към ВСС на дейността на съдилищата, в които съм работила, съчетано с липсата на дисциплинарни провинения и съответно налагани наказания, са онези обективни фактори, които ми дават основание да приема, че мога да се справя с едно различно и ново предизвикателство в професионалната ми реализация, каквото е ръководството и управлението на орган на съдебна власт, а именно - Окръжен съд – Русе, където работя като съдия от м.февруари, 2006г. и до момента.

Придобитите професионални качества на съдия, който познава добре не само правната материя, но и процесите и начина на функциониране на отделните звена в системата на съдилищата, преминавайки последователно през районно и окръжно ниво, притежаващ и определен управленски опит, отчитайки заеманата от мен година и половина длъжност на зам. – председател на районен съд, отговарящ за наказателно отделение, ми дават самочувствието на съвестен и отговорен съдия, който от 2009г. до настоящия момент съвместява преките си магистратски функции с ангажименти като административен орган по силата на чл.28, ал.2 от Закона за достъп до обществена информация и от 2010г. финансов контролор на ОС – Русе, както и член на постоянно действаща експертна комисия, създадена съгласно изискванията на Наредбата за реда за организирането, обработването, съхраняването и използването на документите в учрежденските архиви на държавните и общински институции, възложени с нарочни заповеди¹ от настоящия административен ръководител – председателят на Окръжен съд – Русе – Дарinka Алексиева. Тази дейност ми предостави възможността да се запозная и проследя отблизо през последните пет години една важна част от дейността на окръжния съд, а именно бюджетните разходи, разпределението и разходването на предоставените средства, актуализирането и преразглеждането на действащите договорни задължения на съда с трети лица с цел лимитирането и оптимизацията на разходите, а също така задълженията на съда във връзка с водените дела срещу него по ЗОДОВ и ЗДОИ. От друга страна, именно произнасяйки се по заявленията на граждани и ЮЛ, адресирани до председателя на Окръжен съд – Русе, с които се иска достъп до информация по ЗДОИ се убедих, че водещата идея, обуславяща обществените нагласи

¹ Приложение 1 – Заповеди.

спрямо съдебната ни система през последните няколко години е тази за справедливост, по добра - съдебна система и върховенство на закона, която като съобразена с принципите и целите, залегнали в Конституцията на РБългария, тези в Закона за достъп до обществена информация / чл.6, ал.1/ и Закона за съдебната власт /чл.5, ал.2/ до голяма степен в масовото съзнание се асоциира главно с гарантиране правото на търсене и получаване на информация от граждани и юридически лица, на което кореспондира пряко задължението на съдебните органи за осигуряване на достъп до обществена информация. Извеждайки причините за критично ниското доверие в съдебната система и съмненията за прозрачност в съдебните практики, считам, че тези негативни нагласи се дължат най-вече на това, че голяма част от гражданите не са запознати с дейността на съдилищата. Това изиска разработване на медийна стратегия за предоставяне на пълна и ясна информация и план за действие, чиято стратегическа цел е гражданите да се чувстват равни пред закона като стъпка към повишаване доверието в работата на съдебната институция. В случай, че ми се гласува доверие и бъда избрана за административен ръководител на ОС – Русе, възнамерявам да взема целенасочени и адекватни мерки в посока осигуряване на по-голяма прозрачност в работа на съда и облекчаване и обезпечаване достъпа на гражданите до правосъдната дейност, най - вече на тези в неравностойно положение. Това считам за задачи от първостепенно значение за Окръжен съд - Русе, продиктувани от все по-нарастваща потребност в обществото, хората да се убеждават непрекъснато в законосъобразността и справедливостта на актовете и действията на магистратите за да започне промяна в неправилните нагласи, насаждани за съжаление и чрез средства за масова информация, че съдебната система е структура, обслужваща „привилегирани“ лица и съсловия, в която се ширят корупционни практики, неефективност, консерватизъм и това прави невъзможно нейното реформиране. Именно липсата на предоставяна информация по подходящ начин – достъпен и разбираем за различни групи от обществото, пред които да се разяснява непрекъснато дейността и да се популяризират добрите практики на съда, доведе до рязък спад в общественото доверие по отношение дейността на правораздавателните органи и се отрази изключително негативно на преобладаващото обществено мнение за институцията и за работещите в нея магистрати. Те в огромната си част са почтени, етични и всеотдайни хора, чиито отговорен и висококвалифициран труд незаслужено е подценяван и критикуван от гражданите и това поражда необходимостта от създаване на обективна представа в обществото за дейността на съдебната власт и по – специално за ролята на съда като арбитър в процеса, което налага и съблудаване на определена медийна политика и последователното й провеждане по места, с особен акцент върху младото поколение – деца в училищна възраст и студенти.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

1. Географско разположение

Административна област Русе е включена в Северен Централен планов регион на България и е една от 28-те области на България. Заема площ от 2 803 км² и има население 235 252 души по експресни данни от преброяване 2011г.

Русе е голям пристанищен град по поречието на река Дунав в Североизточна България и административен център на едноименните община Русе и област Русе. Разположен на 75 км от румънската столица Букурещ, градът е стратегически интерmodalен и логистичен център на страната. С население от 147 817 жители (НСИ 2013) е петият по големина град в България и втори в Северна България след Варна.

Русе често е наричан Малката Виена заради многобройните сгради-паметници на културата, в чиято архитектура са застъпени стиловете необарок, модерн, неокласицизъм и сецесион. Символи на града са Доходното здание и Паметникът на свободата.

В района на ОС – Русе има 8 общини - Русе, Ветово, Сливо поле, Иваново, Бяла, Две могили, Борово и Ценово и работят две районни съдилища: Районен съд – Русе и Районен съд – Бяла

2. Натовареност

Окръжен съд – Русе е сред петте окръжни съдилища в Апелативен район Велико Търново. За предходната 2013г. натовареността на съда е втора по тежест след тази на Окръжен съд – Плевен, с изключение на действителната натовареност към делата за разглеждане – където е на трето място след ОС Плевен и ОС Велико Търново.

Окръжни съдилища	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
	Към делата за разглеждане	Към свършени дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
Окръжни съдилища	9.18	7.72	10.79	9.00
Окръжен съд – Велико Търново	8.51	7.40	10.01	8.71
Окръжен съд – Габрово	8.35	7.38	9.43	8.35
Окръжен съд – Плевен	10.27	9.25	10.63	9.57
Окръжен съд – Русе	9.36	8.56	9.63	8.81
Окръжен съд – Ловеч	7.82	6.79	7.95	6.90

Натовареността по щат на Окръжен съд г. Русе спрямо общия брой дела за разглеждане за 2013г. е 9.36 бр., а спрямо свършените дела е 8.56 бр.

Натовареността по щат за съда на гражданските и търговски съдии спрямо общия брой дела за разглеждане за 2013г. е 10.99 бр., а спрямо свършените 9.84 бр.

Натовареността по щат на съда на наказателните съдии, спрямо общия брой дела за 2013г. е 6.64 бр., а спрямо свършените е 6.44 бр.

Действителната натовареност през 2013г. спрямо общия брой дела за разглеждане е 9.63 бр., и спрямо свършените дела 8.81 бр., при 280 отработени човекомесеца.

Съотношението на натовареността на РОС към средната за окръжните съдилища в страната е представено в табличен вид, както следва:

Отчетен период	Окръжни съдилища средно/ОСВ	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
		Към делата за разглеждане	Към свършени дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
2009г	BCC	9.26	7.97	11.15	9.6
	РОС	8.7	7.57	10.83	9.42
	Съотношение РОС / BCC	94%	95%	97%	98%
2010г	BCC	8.73	7.59	11.03	9.6
	РОС	9.15	8.11	10.56	9.36
	Съотношение РОС / BCC	105%	107%	96%	98%
2011г	BCC	8.69	7.55	10.8	9.38
	РОС	9.25	8.28	10.28	9.2
	Съотношение РОС / BCC	106%	110%	95%	98%
2012г	BCC	8.76	7.61	10.51	9.16
	РОС	10.09	8.97	10.62	9.44
	Съотношение РОС / BCC	115%	118%	101%	103%
2013г	BCC	9.18	7.72	10.79	9.00
	РОС	9.36	8.56	9.63	8.81
	Съотношение РОС / BCC	102%	111%	89%	98%

Видно от табличната информация по-горе, извлечена от сайта на ВСС, за ОС – гр. Русе се наблюдава устойчивост на натовареността, отнесена към усреднените данни за всички окръжни съдилища. От 2010г. до настоящия

момент започва трайно увеличение в натовареността по щат, а действителна гравитира около средната за окръжните съдилища.

От сравнителния анализ за движението на делата в окръжните съдилища през периода 2009 - 2013г, публикуван на сайта на ВСС и съответните данни за ОС- Русе, се вижда, че „картината“ за РОС е съотносима към промените в натовареността на окръжните съдилища в страната. Още повече, че на фона на отрицателното отношение на натовареността (щатната и действителна) към делата за разглеждане и свършените такива за годините 2013/2012 и 2013/2011, в Русенския окръжен съд намалението на щатната и действителна натовареност към свършените дела е значително по-малко от средното за окръжните съдилища:

Съотно- шение	Окръжни съдилища средно/ОСВ	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
		Към делата за разглеждане	Към свършени дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
2011/2009г %	BCC	6.04	6.11	6.50	6.59
	РОС	6.32	9.38	-5.08	-2.34
2011/2010г %	BCC	4.48	3.49	2.82	1.86
	РОС	1.09	2.10	-2.65	-1.61
2012/2010г %	BCC	8.07	7.91	6.60	6.46
	РОС	10.27	10.60	0.57	0.85
2012/2011г %	BCC	3.43	4.27	3.68	4.52
	РОС	9.08	8.33	3.31	2.61
2013/2011г %	BCC	-0.39	-1.79	-4.80	-6.10
	РОС	1.19	3.38	-6.32	-4.24
2013/2012г %	BCC	-3.70	-5.80	-8.17	-10.16
	РОС	-7.33	-4.57	-8.32	-6.77

3. Районен съд Русе и Районен съд Бяла

Щатната численост на Районен съд Русе към 31.12.2013г по статистически данни на ВСС е 97 щатни бройки, от които 24 бр. съдия, 8 бр. съдия изпълнител, 4 бр. съдия по вписванията и 61 бр. съдебни служители. Заети към същата дата са 95 бр. - 24 бр. съдия, 8 бр. съдия изпълнител, 2 бр. съдия по вписванията и 61 бр. съдебни служители, незаети са 2 бр. съдия по вписванията.

Щатната численост на Районен съд Бяла към 31.12.2013г по статистически данни на ВСС е 24 щатни бройки, от които 4 бр. съдия, 2 бр.

съдия изпълнител, 1 бр. съдия по вписванията и 17 бр. съдебни служители. Заesti към същата дата са 21 бр. - 3 бр. съдия, 2 бр. съдия изпълнител, 1 бр. съдия по вписванията и 15 бр. съдебни служители, незасти са 1 бр. съдия и 2 бр. съдебни служители.

Натовареността на двете районни съдилища е представена по-долу в табличен вид за период от пет години, като информацията е извлечена от статистическите таблици на сайта на ВСС. Пресметнати са и съотношенията между данните за районните съдилища и средните за съответните категории (ВСС), изчислени в %. Видно е, че и в двете районни съдилища традиционно натовареността във всичките и видове е над средната стойност. За Русенския районен съд за първи път в последната година се установява намаляване на действителната натовареност, докато при Беленския районен съд натовареността в последните няколко години не само не намалява, а и е значително над средната.

Натовареност на Районен съд – Русе и средната за районните съдилища в областните центрове:

Отчетен период	Районни съдилища средно/ОСВ	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
		Към делата за разглеждане	Към свършени дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
2009г	BCC	41.97	36.48	48.54	42.00
	PPC	47.33	41.96	54.57	48.37
	Съотношение PPC / BCC	113%	115%	112%	115%
2010г	BCC	47.37	42.31	54.50	49.00
	PPC	60.52	55.04	67.76	61.63
	Съотношение PPC / BCC	128%	130%	124%	126%
2011г	BCC	49.17	43.96	58.29	52.00
	PPC	60.24	55.11	60.63	55.47
	Съотношение PPC / BCC	123%	125%	104%	107%
2012г	BCC	44.79	39.82	51.66	46.00
	PPC	52.33	47.31	53.33	48.22
	Съотношение PPC / BCC	117%	119%	103%	105%
2013г	BCC	41.06	36.24	50.05	43.80
	PPC	45.23	41.25	46.91	42.78
	Съотношение PPC / BCC	110%	114%	94%	98%

Натовареност на Районен съд – Бяла и средната за районните съдилища:

Отчетен период	Районни съдилища средно/ОСВ	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
		Към делата за разглеждане	Към свършени дела	Към делата за разглеждане	Към свършени дела
2009г	ВСС	26.95	23.19	32.18	27.69
	БРС	25.82	22.22	35.61	30.64
	Съотношение БРС / ВСС	96%	96%	111%	111%
2010г	ВСС	31.66	28.27	39.06	34.85
	БРС	27.80	25.02	40.19	36.17
	Съотношение БРС / ВСС	88%	89%	103%	104%
2011г	ВСС	35.08	31.67	43.44	39.15
	БРС	36.63	33.02	46.88	42.27
	Съотношение БРС / ВСС	104%	104%	108%	108%
2012г	ВСС	32.18	28.61	38.12	33.85
	БРС	35.83	31.79	47.78	42.39
	Съотношение БРС / ВСС	111%	111%	125%	125%
2013г	ВСС	30.51	27.10	35.76	31.74
	БРС	34.13	30.83	45.50	41.11
	Съотношение БРС / ВСС	112%	114%	127%	130%

Районен съд Русе обитава помещения на първия етаж и част от втория етаж на съдебната палата. Председателят на съда не е поставял на обсъждане съществуващото разпределение на кабинетите и съдебните зали, използвани от РСС.

Районен съд гр. Бяла, се помещава в сграда, построена през 1940 г. В същата се помещават и Районна прокуратура Бяла и Службата по вписвания. От всички 21 помещения, районният съд обитава 14 бр. като предвид утвърдения щат се установява още недостиг на: работни кабинети, площ за изграждане на помещение за Регистратура за класифицирана информация по ЗЗКИ, канцеларии и архивно помещение /едно малко таванско помещение е приспособено за архив, сървър, кабинет на системния администратор/. Съществуващата възможност за преместване на Службата по вписване гр. Бяла и съдията по вписванията в освободените помещения

на ОСС ТО Бяла в съседната на Съдебната палата сграда, ще реши частично проблема с недостига на помещения.

През 2004 г. е извършен основен ремонт на сградата, а през 2008 г. е извършен ремонт на покривната конструкция. От началото на 2010 г. се наблюдава навлажняване на стените мазилки и частично рушене. Появили са се диагонални пукнатини по стените на сградата, които дават основание да се приеме, че е настъпило улягане на основите в задната част на Съдебната палата. Многократно председателят е уведомявал Министерство на правосъдието, че сградата се нуждае от неотложен ремонт, включително предоставяйки снимков материал, последно през м. Октомври 2013 г. До настоящия момент няма отговор от МП.

4. Кадрова обезпеченост на Окръжен съд Русе.

Към 01.01.2013 г. щатната численост на Окръжен съд Русе е била 77 щатни бройки, от които 23 бр. за съдии, 2 бр. за младши съдии, 52 бр. за съдебни служители. Незаети са били една щатна бройка за съдия и една щатна бройка за младши съдия. Младшият съдия е встъпил в длъжност на 18.10.2010 г. като срокът по чл. 240 ал. 1 от ЗСВ изтича на 18.10.2013 г. В изпълнение на решение на КПА да бъде предоставено предложение относно назначаване на свободни длъжности в органите на съдебната власт на младшите съдии, чийто срок на назначение по чл. 240 от ЗСВ изтича, ръководството на Окръжен съд Русе през месец август 2013 г. е направило обосновано, необходимо и навременно предложение за разкриването на още една длъжност за съдия в РРС, което би допринесло за намаляване на натоварването на магистратите в съда и свеждането му до разумни стойности, близки до средните, въпреки че административният ръководител на РРС не е предприел аналогични действия в тази насока. Със свое решение ВСС е възприел аргументите на председателя на РОС и е увеличил щатната численост на районен съд Русе с една щатна бройка съдия за сметка на една щатна бройка съдия в ОС- Русе, считано от 19.09.2013 г.

Към настоящият момент щатната численост на съда е 76 щатни бройки, от които 22 бр. за съдии, 2 бр. за младши съдии и 52 за съдебни служители. Към 01.06.2014 г. има незаета една бройка за младши съдия и една бройка за работник поддръжка. Разпределението на магистратските щатове по длъжности е: един административен ръководител-председател и двама негови заместници, съответно ръководители на наказателно отделение и на гражданско и търговско отделения; 19 съдии и 2 младши съдии.

Щатовете за съдебните служители са разпределени както следва: Съдебен администратор, Главен счетоводител, Началник служба Стопанисване и управление на съдебното имущество /СУСИ/, Административен секретар, Системен администратор, 2-ма Съдебни помощници, Главен специалист-четоводител, Младши специалист-статистик, Завеждащ служба Регистратура Класифицирана информация, 9 Съдебни секретари, 11 Съдебни деловодители, Съдебен архивар, Съдебен архивар-куриер, 7 Призовкари, 5 Работници по поддръжката, Шофьор и 6

Чистачи. Съдебните служители в ОС – Русе притежават висока квалификация и компетентност. Показателен е факта, че над 30% от заетите служители притежават висше образование, дори за длъжности, за които то не е цензово изискване..

При тези данни съотношението на съдебни служители към магистрати по щат е 2.17, което е по-голямо от средното за окръжните съдилища в страната /1.94/. Това се дължи на обстоятелството, че в Съдебна палата – Русе, където се помещават 7 различни институции, стопанисването на сградата е възложено на Окръжния съд, поради което само в неговата структура са предвидени работници по поддръжка и по-голям брой чистачи. Така направеното разпределение по длъжности на служителите подсигурява нормалното функциониране на административно – техническата дейност на съда, но с оглед новите предизвикателства, поставяни от необходимостта за развитие на съдебната система с оглед подобряване на управлението на комуникационните процеси в нея и повече прозрачност в дейността й, наложително е да се предвиди и възможност за обезпечаване на длъжността експерт по връзки с обществеността, както и на още един системен администратор, като последното предложение е съобразено с решение на Комисия научно осигуряване и информационни технологии към ВСС по Протокол № 20/06.06.2006г в сила и до днес.. Това може да се осъществи чрез трансформиране или съвместяване на длъжности при липса на възможност за увеличение на щата, с оглед нарастващият дефицит в бюджета на съдебната власт, наблюдавано като тенденция през последните години.

5. Организация на работата

Съдии, работещи в Окръжен съд понастоящем са разпределени в три отделения, както следва:

Наказателно отделение, в което 9 съдии правораздават на първа и въззвивна инстанция, като въззвивните състави не са постоянно определени.

Гражданско отделение – 9 съдии, които правораздават на първа и въззвивна инстанция, като обособени са три действащи постоянни въззвивни състава, като в един от тях е включен и младши – съдията.

В Окръжен съд Русе е обособено търговско отделение с решение на Общото събрание на съдии от 18.10.1991г. В него работят четирима съдии, които разглеждат търговски дела първа инстанция. Като въззвивна инстанция се произнасят по споровете между търговци, разглеждани от районния съд.

Съдии от всички отделения дават ежедневни дежурства по НПК през работните дни, а през почивните и празнични дни тези дежурства, вкл. тези по ЗЕЕЗА и УБДХ се осъществяват само от наказателните съдии, по предварително изгответ график. Всички съдии участват във въззвивни състави по НПК /всяка сряда/ по график, изгответ от председателя на съда. Единствено делата по горепосочените дежурства се разпределят на съдии

чрез програмата за случаен разпределение, като се използва опция „избор: по дежурство.“

Разпределението на делата по докладчици се извършва по утвърдени от председателя вътрешни правила и се осъществява посредством програмния продукт LAW CHOICE от председателя и неговите заместници по отделения.

6. Движение на делата

Съобразно данните от годишния доклад на ОС Русе за 2013г.² по отделните показатели, в който подробно, задълбочено и нагледно в табличен и графичен вид е предоставена информация относно броя на постъпилите, свършените, висящите, обжалваните дела, разгледани по отделения и съдии, срочността за решаване на делата и изготвяне на съдебните актове и сравнителен анализ за движението на делата през последните четири години, може да се направи извода за много високото качество на правораздавателна дейност, осъществявана от съдиите, работещи в наказателно, гражданско и търговско отделение на съда.

✓ Наказателни дела

Следва да се отбележи, че през 2013г постъплението на наказателните дела от общ характер е намалено с 13% в сравнение със средногодишното за предходните три години и за пръв път от четири години насам са постъпили по-малко въззвивни наказателни дела в абсолютна стойност – намаление с 10 бр. дела в сравнение с 2012г.

Постъплението на частни наказателни дела, първоинстанционни и въззвивни, през 2013г., спрямо 2012г. е намалено със 134 бр. дела, като този резултат е вследствие драстичното намаление предимно на първоинстанционните частни дела, едновременно с делата образувани по искания за разпити на свидетели, обвиняеми и по разрешения и одобрения за обиск, претърсване и изземване, както и с намалението на въззвивните частни дела. Като цяло в сравнение със средното постъпление за последните три години, частните наказателни дела за 2013г. са се намалили общо със 17%, намалението на първоинстанционните такива е с 18%, разпитите са намалели с 34% и въззвивните частни наказателни дела са намалели с 20%.

През 2013г. са образувани със 156 бр. по-малко наказателни дела, което се дължи на намаляване постъплението по всички видове наказателни дела с изключение на частните наказателни. Постъплението е намаляло и в сравнение със средното за предходните три години със 17%.

Така средномесечно свършените от един наказателен съдия съгласно отработените човекомесеци са 5.9 дела, като следва да се има предвид, че са включени и разгледаните дела по дежурство от наказателни съдии.

Процентното отношение на приключилите в тримесечен срок от общо свършените първоинстанционни наказателни дела /85%/ отговаря на средногодишното такова за предходните три години /85.7%/ . Въззвивните

² Приложение 2 – Годишен доклад на ОС – Русе за 2013г.

наказателни дела свършени в 3 месечен срок са 99%. А при свършените въззвивни частни наказателни дела този показател е 100%. Изложените данни, в цифрово и процентно отношение (за последните 4 години средно 97%), категорично подкрепят извода за спазване на тримесечния срок за приключване на въззвивните наказателни дела разглеждани в окръжния съд. Още по-показателни са сведенията, че средно 90% за последните три години от всички приключили в тримесечния срок дела са свършени в рамките на един месец от образуването им.

Важен наблюдаван критерий за бързината на правораздаването е срочността на постановяване на съдебните актове. По наказателни дела първа инстанция от постановените от 382 бр. акта, в законоустановения срок за изготвени 380 бр., което е 99% и са просрочени едва 2 бр. или 1%. По наказателни дела въззвивна инстанция от постановените от 313 бр. акта, в едномесечен срок за изготвени 310 бр., което е 99% и са просрочени само 3 бр. или 1%.

От постановените през 2013г. 48 бр. присъди по първоинстанционни наказателни дела, са обжалвани и протестирали 23 бр. или 48%.

Налице е намаление на процента на обжалваните присъди спрямо предходните три години. Ако сравним процента на обжалваните и протестирали присъди през 2013г със средногодишния такъв за предходните три години – 75%, ще констатираме намаление с 27%.

Върнати с резултат са 32 бр. обжалвани присъди и решения, от които: потвърдени – 16 бр., отменени изцяло – 7 бр. и изменени – 9 бр. От горна инстанция към 31.12.2013 г. не са върнати 18 бр. обжалвани дела.

От постановените през отчетния период 184 бр. определения и решения по частни наказателни дела, са обжалвани 35 бр. С резултат са върнати 46 бр. обжалвани дела, от които: потвърдени – 36 бр., отменени изцяло – 9 бр. и изменени – 1 бр. От горна инстанция към 31.12.2013 г. не са върнати 6 бр. обжалвани дела.

✓ Граждански и търговски дела

През 2013г. постъплението на първоинстанционни граждански дела е намалено в сравнение с 2012г. с 3%, като са с 2% са по-малко гражданските дела и с 1% частните гражданска дела. Постъпилите първоинстанционни, включително частни гражданска дела през последната година са намалели с 6% в сравнение със средногодишното постъпление за предходните три години.

През 2013г са постъпили с 26% по-малко първоинстанционни търговски дела и с 13% по-малко първоинстанционни частни търговски дела в сравнение със средното постъпление за предходните три години. Налице е намаление на постъплението през последната година на първоинстанционните търговски и частни търговски дела.

Данните сочат за увеличение на постъплението с 14% средно в сравнение с предходните три години по отношение на въззвивни гражданска дела и с 10% намаление на постъплението за последните три години по отношение на въззвивни търговски дела.

Общо обжалваните първоинстанционни съдебни актове по граждански и търговски дела през отчетната година са 146 бр. или 31%.

Данните за резултатите от онстанционната проверка сочат тенденция за увеличение броя на обжалваните първоинстанционни съдебни актове.

От общо свършените 1131бр. /768 гр.д и 364ч.гр..д./ въззвивни гр. и частни граждански дела са обжалвани 197 бр. или 17% решения и определения. През 2013г. са върнати с резултат 195 бр. дела. Върховният касационен съд е потвърдил изцяло 162 съдебни акта, изцяло отменени или 24 бр., потвърдени в едната част 9 бр., в т.ч. влизат и върнати през тази година дела, които са обжалвани през предходните години. Все още има 72 бр. невърнати от по-горна инстанция дела, обжалвани включително и в предходни години.

От общо свършените 127бр. /76 гр.д и 51 т.д./ въззвивни търговски и частни търговски дела са обжалвани 6 бр. или 5% решения и определения. През 2013г. са върнати с резултат 19бр. дела. Върховният касационен съд е потвърдил изцяло 16 съдебни акта, изцяло отменени или обезсилени 1 бр., потвърдени в едната част 1бр., отменени, обезсилени 1 бр. в т.ч. влизат и върнати през тази година дела, които са обжалвани през предходните години. Все още има 8 бр. не върнати от по-горна инстанция дела, обжалвани включително и в предходни години.

През отчетната година са постановени общо 1258бр. съдебни акта по въззвивни граждански и търговски дела, от които са обжалвани 203бр. или 16%.

✓ **Фирмени дела**

През 2013г. във фирмено отделение към Окръжния съд са постъпили 43 бр. искания за регистриране на сдружения с нестопанска цел и фондации. Останало висящо в края на отчетния период е 1 бр.

Освен тях през годината е налице произнасяне и по 92 бр. искания за вписвания на промени и прекратявания.

✓ **Разрешения по ЗСРС**

Съгласно чл.15 от Закона за специалните разузнавателни средства, Председателя на Окръжния съд и упълномощеният от него зам.председател на наказателно отделение през 2013 година са издадени 88 бр. писмени разрешения за ползване на специални разузнавателни средства по писмени искания на органите по чл.13 и 15 от ЗСРС и изгответи 27 бр. ВДС. За сравнение:

- ✓ през 2012г. – 274 бр.
- ✓ през 2011г. – 273 бр.
- ✓ през 2010г. – 587 бр.

От изложеното по- горе може да се направи извода за постигнат отличен баланс между бързина и качество на правораздаване във всички отделения на Окръжен съд – Русе, което се дължи на много добра работа както на отделните съдии, така и на административния персонал по движение на делата, така също и на ръководството на Окръжен съд - Русе,

създало необходимата организация и условия за своевременно и качествено осъществяване на правораздавателните функции.

✓ Становища във връзка с постановяване на тълкувателни решения

През 2013г. многократно по предложение на гражданска и наказателна колегия на ВКС – София, са ни искани становища с цел постановяване на тълкувателни решения по различни материално правни въпроси. След предварително обсъждане на събрание на съответното отделение – гражданско, търговско или наказателно, съдиите от Окръжен съд са изразили становище по десетки въпроси, подробно посочени в Доклада.

✓ Комплексни планови проверки

В края на 2013г. дейността на Окръжен съд – Русе бе обект на две комплексни планови проверки от ИВСС³: една по движението и администрирането на гражданските и търговските дела и аналогична за наказателните.

Изводът от проверката е, че съдиите предвид натовареността им, са положили усилия за бързо приключване на производствата, за което свидетелства и високият процент на приключилите в тримесечен срок дела. Образуването, движението и приключването на делата са в установените срокове, което се дължи на работата на съдиите и съдебните служители, както и на много добрата организация на административната дейност, създадена в ОС председателя на съда.

Дадени са препоръки за подобряване работата във връзка с администрирането на граждански и търговски дела, за определяне на коефициенти за фактическа и правна сложност на образуваните и подлежащи на разглеждане наказателни дела и за прецизиране на вътрешните правила за разпределение на делата на принципа на „случайния избор“ до въвеждане на унифицирани правила. В указания едномесечен срок ИВСС е бил надлежно уведомен за предприетите мерки, като са изпратени протокол от Общото събрание, заповеди за формиране на въззвините наказателни състави и за утвърждаване на актуализираните правила за разпределение на делата, както и самите правила⁴, в които детайлно са разписани лицата, извършващи случайното разпределение, групите и подгрупите, съществуващи и до момента в LAW CHOICE, но не отразени в правилата, начина за разпределение на делата, като е дадена възможност всеки съдия да присъства на процедурата по определяне на съдия – докладчик, отчетност и архив.

Отправените препоръки в актовете са изпълнени своевременно и се следи за недопускане на констатирани пропуски понастоящем.

Ежегодно по заповед на председателя на Окръжен съд Русе се извършват контролни проверки по движение на гражданските и наказателните дела в районните съдилища Русе и Бяла. Отправените препоръки от страна на проверявящите съдии от Окръжен съд – Русе

³ Приложение 3 – Актове от проверки на Инспектората към ВСС.

⁴ Приложение 4 – Вътрешни правила за разпределение на делата.

намират отражение в констатациите от извършените ревизии. Те са потвърдени като слабости допуснати от ръководството на Районен съд – Русе и при последната проверка на Инспектората към ВСС, извършена през 2013г. В Акта на Инспектората за резултатите от проверката в РРС изрично е подчертано, че не са отстранени посочените от ОС – Русе слабости, въпреки че ежегодните ревизии са всеобхватни, задълбочени и обективни.

7. Сграден фонд

Съдебната палата в град Русе се намира в центъра на града, в северния край на Площада на Свободата, срещу кръглия фонтан⁵.

Сградата е построена на мястото на някогашния Балъкчъ пазар (Рибния пазар). По-късно на това място се разполага и русенския цирк. Под купола му за кратко работи и кино „Олимпия“, което по-късно се премества на мястото, където сега е старата поща.

Съдебната палата в Русе е проектирана като първата такава сграда в България. Първоначалният проект е изготовен от арх. Никола Лазаров, а по-късно екип към Министерството на правосъдието с ръководител арх. П. Койчев го преработва. Поради факта, че на същото място по онова време се намира къщата на тогавашния министър на правосъдието, строежът се забавя няколко години. Затова Софийската съдебна палата израства първа.

Строителството на русенската започва през 1929 г. и завършва през 1939 г. Откриването ѝ се отбелязва на 28 януари 1940 г. Интериорът на сградата е проектиран изцяло от арх. Папазов, а стъклописите - от проф. Иван Пенков. Изпълнението им е реализирано в Германия. Мраморни колони и гранитен под, извито двураменно стълбище с красив парапет и разноцветни орнаментни прозорци приковават погледа.

Скулптурните фигури по фасадата на сградата са проектирани и изпълнени от проф. Любомир Далчев през 1938 г.

През годините на социализма тук се помещават Окръжният и Градски Съвети на Русе. От 1990 г. отново сградата функционира като Съдебна палата.

Съгласно АДС № 5258/12.12.2012 г. Съдебната палата е публична държавна собственост. Имотът е построен на земя с площ 4059 кв.м. В него през 1939 г. е завършен строежът на триетажна, массивна, железобетонна сграда със сутерен на площ от 2735 кв. м. и има статут на недвижима културна ценност с категория „местно значение“. Разгънатата застроена площ на сградата е 12443 кв.м.

В сградата на Съдебната палата на ул. „Александровска“ в гр.Русе понастоящем се помещават следните седем институции:

Органи на съдебната власт

- ✓ Окръжен съд – Русе;
- ✓ Районен съд – Русе;
- ✓ Окръжна прокуратура – Русе;

⁵ Приложение 5 – Кратка видео-история на „Храмът на правосъдието“.

- ✓ Районна прокуратура – Русе;

Органи на Министерство на правосъдието

- ✓ ОЗ”Охрана на съдебната власт” – Русе;
- ✓ МРБ към Централен регистър за особени залози на МП

Органи на Областна администрация – Русе

- ✓ Областен съвет за сигурност и управление на кризи – Русе;

С Решение № 132 от 06.07.1990г на Бюрото на МС на НРБългария съдебната сграда в Русе следва да бъде освободена от Общинския народен съвет и предадена за нуждите на съдебните и прокурорски органи с цел подобряване условията им на работа.

Със Заповед № 2977/20.08.1990г на Изпълнителния комитет на Общинския народен съвет Русе е наредено предаването и приемането на държавния имот представляващ съдебна палата, намиращ се на площад „Свобода“ да се извърши до 31.12.1990г. С протокол от 23.08.1990г Окръжният съд, Районният съд, Районна прокуратура, Окръжна прокуратура, Военните следователи в Русе са постигнали споразумение за разпределението на помещениета. В последствие на 02.12.2008г е постигнато споразумение между Окръжен съд и Окръжна прокуратура за преразпределение на помещениета в сградата на съдебната палата и обособяване зони на сигурност на основание Наредба № 4 от 10.01.2008г за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт.

С последователни заповеди от 2007г и 2008г на Министъра на правосъдието на административните ръководители на окръжните съдилища е предоставено управлението и стопанисването, а в последствие само стопанисването на недвижите имоти публична държавна собственост, предоставени за управление на министъра на правосъдието.

Сградата на Съдебна палата има статут на недвижима културна ценност с категория „местно значение“, обявена под № 265 в ДВ бр. 6/1995 г., съгласно §10, ал.1 от ЗКН, а така също попадаща в категорията на групова културна ценност, декларирано с писмо на НИПК №4809/16.10.1989г., поради което и съгласно чл. 18, т. 1 от Закона за енергийната ефективност не подлежи на задължително обследване и сертифициране.

От своя страна, Окръжен съд - гр. Русе, в качеството си на институция, стопанисваща сградата досега е предприел следните енергоспестяващи мерки:

- ✓ Осветлението в сградата е подновено, като за това са използвани средства за текуща издръжка. В коридорите и кабинетите на сградата са монтирани енергоспестяващи, луминисцентни осветители.
- ✓ Сградата е с централно парно отопление. Абонатната станция е управлявана от термодатчик и при външна температура над 16°C прекратява топлоподаавнето към сградата.

- ✓ В помещението, в които дограмата е амортизирана и не подлежи на ремонт е извършена подмяна на същата със средства на Окръжен съд - гр. Русе.

Необходимо е да се отбележи, че са предприети действия от страна на настоящото ръководство на ОС Русе за осигуряване на финансови средства за неотложни мероприятия свързани с поддръжка и стопанисване на сградата, които следва да се доведат до техния успешен финал по линия на приемствеността от следващия ръководен екип:

Доизграждане на пожароизвестителната инсталация:

Към настоящия момент пожароизвестителната инсталация в сградата на Съдебна палата не е завършена, което е несъответствие с изискванията на Наредба № – 2377 от 15.09.2011 г. До момента инсталацията обхваща таванския етаж, на който са разположени архивни и складови помещения и втори и трети етаж, където са разположени работни кабинети и съдебни зали. Изградена е поетапно. През месец декември 2006 г., когато сградата е била все още в баланса на Окръжен съд – гр. Русе е изгotten технически проект за изграждане на пожароизвестителна инсталация в палатата. До края на декември 2006 г., поради липса на финансов ресурс е завършен само първият етап – изграждане на системата на таванския етаж, който е пригоден за архивни и складови помещения, стопанисвани от Окръжен съд – гр. Русе, Районен съд – гр. Русе, Окръжна прокуратура – гр. Русе, а на по – късен етап и Районна прокуратура – гр. Русе, които са ползватели на сградата. За целта Окръжен съд – гр. Русе е заплатил както стойността на проекта, така и дейностите по изграждане на първи етап от инсталацията.

На по – късен етап, през месец декември 2008 г., когато сградата вече е собственост на Министерство на правосъдието, се изгражда вторият етап на инсталацията – за втори и трети етаж, където са по-голяма част от работните кабинети и съдебните зали на горепосочените институции, като отново Окръжен съд – гр. Русе е заплатил цялата стойност по договора. Инсталация няма и предстои нейното доизграждането на следните етажи:

- ✓ Сутерен, където се помещават кабинети и следствени арести на ОЗ „Охрана“ към Министерство на правосъдието, архиви на Районен съд – гр. Русе, кабинети на Областен съвет по сигурност към Област Русе и котелното помещение на сградата;
- ✓ Първи етаж, където се помещават кабинетите и съдебните зали на Районен съд – гр. Русе и телефонната централа на сградата.

Изграждане на рампи за инвалиди на входа и в сградата на съдебна палата – гр. Русе:

На база изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания през февруари 2006 г. за сградата бе разработен проект: „Изграждане на рампи за инвалиди на входа и в сградата на Окръжен съд – гр. Русе“. Проектът е съгласуван с НИНКН – гр. София. Въпреки многократните искания за финансиране, отправени от Окръжен съд – гр. Русе към настоящия момент проектът не е реализиран поради липса на финансов ресурс.

През 2009г. с писмо изх.№1099/15.06.2009г. Министерство на културата, НИОНКЦ е уведомило съда, че съгласува и одобрява представения проект за поставяне на рампи за достъп на хора в неравностойно положение в сградата на Окръжен съд – Русе, предвид особения режим на работа и специфичните мерки за сигурност в сградата. За съжаление, поради променената икономическа ситуация в страната, последвалите ежегодни искания за финансиране на въпросното изграждане, отправяни до Министерство на правосъдието са оставяни без уважение и до момента. Нещо повече, във връзка със спазване разпоредбите на Закона за интеграция на хората с увреждания, в тясно сътрудничество със Съюза на инвалидите в България и с цел осигуряване на пълен достъп на граждани в неравностойно положение до всяко помещение в сградата, председателят на съда е преценил за необходимо и обосновал финансово искането си до МП и ВСС да се закупи и монтира верижен стълбищен робот, предназначен за ползване в обществени сгради, но финансирането и на този проект по закупуване и монтаж на въпросното съоръжение е отказано ежегодно от 2011г. насам, въпреки многократните настоявания за това от страна на ръководството на Окръжен съд – Русе.

Пропускателен режим и сигурност на съдебната сграда:

По повод отправено заявление до ОС – Русе за достъп до обществена информация, с което се иска копие от административния акт, с който е определен пропускателния режим и е ограничен достъпът на граждани през централния вход - откъм пл."Свобода" в Съдебната палата на гр.Русе, съм постановила решение №3/30.04.2013г. по заявление за достъп до обществена информация вх.№3/29.04.2013г., подадено от Национална Асоциация за обществена защита, представлявано от Валери Даскалов, с което по същество е отказан достъпа до исканата информация по подробни съображения, изложени в съдебния акт. Освен, че въпросният документ не съществува /такъв не е издаден/, но и информацията има вътрешно – организационен характер, като до нея е бил осигурен и предварителен достъп, посредством публикуването в публичното пространство – на интернет страницата на съда – на нормативно определените правила за вътрешния ред, пропускателния режим и сигурността в съдебните сгради, издадени в нарочен Правилник от Министерство на правосъдието. Именно в изпълнение на Националния план за противодействие на тероризма и чл.1, ал.1 и 2 от Постановление №255 на МС за предприемане на мерки за ограничаване и недопускане на терористични действия, както и съобразно т.3 от цитирания по-горе Правилник за вътрешния ред, пропускателния режим и сигурността в съдебните сгради и обекти, утвърден от МП, в Съдебната палата на гр.Русе са определени зони за сигурност от страна на местната структура на ГД"Охрана" към Министерството, на която нормативно е възложена функцията по охрана на сградата и опазване живота и сигурността на гражданите, намиращи се в нея, както и на работещите в сградата магистрати и служители. Въпросната служба, отчитайки вътрешнопространствените и архитектурни особености на Съдебната палата и

специфичните изисквания за охрана и сигурност е определила като вход за граждани този, находящ се от източната страна на сградата и неговата промяна понастоящем е абсолютно неуместна и немотивирана, а ще представлява и неоправдан разход на бюджетни средства, който ще обремени ненужно осъдния бюджет на съда.

8. Информационно осигуряване

✓ Техническа обезпеченост

През последните няколко години поетапно са подменени и обновени всички компютри на магистратите и повече от половината на съдебните служители, така че да могат да бъдат преинсталирани с Windows 7 /предвид спиране на поддръжката на останалия Windows XP в началото на тази година/, като всички работни места са оборудвани с копирна и принтерна техника. Регистратурата е оборудвана с автоматични скенери, чрез които се обработват и присъединяват в деловодната програма входящи документи. Закупени и внедрени са звукозаписни, озвучителни и информационни системи за съдебните зали на съда.

Русенският окръжен съд към момента разполага със 73 компютърни системи /60 от които разполагат с LCD монитори, а 23 – с непрекъсваеми токозахранващи източници/, 57 лазерни принтера, 16 броя копирни машини /15 от които са многофункционални/ и 4 броя скенери. Локалната мрежа се състои от 32 битов сървър за бази данни и файлов сървър /Windows 2003 Domain controller/, 32 битов уеб сървър /Windows 2003 WEB Server/, който хоства интернет страницата на Съдебната палата Русе – <http://www.justice-ruse.org>, и 71 работни станции /41 – Windows 7 и 30 – Windows XP/, като 50 от тях разполагат с лазерен принтер, 10 от които са мрежови двустранни принтери, а останалите 13 използват принтери или многофункционални устройства от компютърната мрежа.

Телефонната мрежа на Съдебната палата се състои от цифрова телефонна централа Siemens, 2 мобилни гейтуея, всеки от тях с по две мобилни карти, 3 бр. мобилни телефонни постове и 200 бр. стационарни телефонни постове, 54 бр. от които се ползват от ОС – Русе, а останалите от други институции, намиращи се в сградата. С цел оптимизиране на разходите в началото на всяка година ръководството на съда успешно предоговаря тарифните планове на седемте мобилни карти, като постига изключително атрактивни цени.

✓ Софтуерна обезпеченост

В ОС – Русе всички дела се обработват на хартия и електронно чрез внедрената през 2008г. деловодната система САС „Съдебно деловодство“ на ИО-Варна, като чрез нея се отпечатват и всички съществуващи делото документи /като призовки, съобщения, писма, изпълнителни листи, обезпечителни заповеди, списъци, бюлетини за съдимост и др./. От началото на 2011г. всички деловодни книги, регистри и дневници, водени в съда се отпечатват автоматично от деловодната програма, подшиват се и се подвързват във удобен за продължително съхранение вид. Като цяло

работата с деловодната система ускори изготвянето на справките и обслужването на граждани и адвокати. В деловодната система се присъединяват графичните оригинали на всички актове, с цел да се улеснят обезличаването и публикуването им в интернет. Присъединяват се и графичните оригинали на всички протоколи от съдебните заседания. Благодарение на добрата воля на ръководствата на съда и ОП – Русе и със съдействието на системните администратори се сключи споразумение за взаимно предоставяне по електронен път на обвинителните актове, присъди и мотиви към тях. По този начин в електронната папка на всяко наказателно дело се съдържа и обвинителният акт по делото. От средата на 2011г. от районните съдилища се изпращат електронно обжалваните актове, които също се намират в електронните копия на делата.

Непрекъснатият контрол за коректно въвеждане на данните, упражняван от съдебния статистик, гарантира достоверността им и дава възможност статистиката и справките се извеждат единствено от деловодната програма и то с изключителна точност.

През 2012г. към деловодната система е добавен модул „Призовкар“. В него се въвеждат всички призовки включително и получени от други съдилища за връчване чрез призовкарите на ОС – Русе и РС – Русе. Това позволява книгите за призовките да се разпечатват от програмата, да се извършват справки за натовареността на призовкарите и за статуса на призовките в реално време. Закупените през миналата година компютри позволиха създаването на нови 7 работни места за призовкарите на ОС - Русе, които да обработват самостоятелно резултатите от връчването на съдебните книжа.

От началото на 2012г. е въведена възможност за електронна кореспонденция със страните по всички видове дела. Тази възможност е регламентирана чрез Вътрешни правила, достъпни в интернет страницата на съда. Това ускорява комуникацията, но преди всяко помага на адвокатите от други градове да получават исканата информация /протоколи, актове и др./ незабавно след нейното изготвяне и при това без да е необходимо идването им до съдебната палата. Съгласно Закона за защита на личните данни, всички документите изпращани по електронен път се защитават с парола, която се предоставя на страните или на упълномощени от тях лица.

От гледна точка на сигурността на информацията в деловодната система, всеки ден се прави автоматичен пълен архив на цялата база данни и се запазва на два различни сървъра, единия от които разполага с два огледални диска за паралелен запис на архивите. Копията се пазят един месец назад и могат да бъдат незабавно възстановени при проблем в системата или в сървъра. Периодично се извършват обучения на съдебните служители относно новостите в работата на деловодната система.

✓ *Работа по фирмени дела*

От началото на 2013г. в съда е създадена организация за независимо от „Информационно обслужване“ АД изготвяне и разпечатване на актовете по фирмени дела и удостоверенията за актуално състояние. Това доведе до

многократно скъсяване на сроковете за предоставянето им на гражданите. Освен това таксите на съда са в пъти по-ниски от таксите на ИО АД за същите услуги, което доведе до чувствително намаляване на себестойността на всички действия по фирмени дела, които се извършват в съда. По делата имащи движение през отчетния период поетапно са сканирани, обработени, обезличени и публикувани всички актове на магистратите относно Юридическите лица с нестопанска цел от 1989г. до 2013г. Изградената електронна база данни на всички фирмени дела на производство в ОС – Русе се актуализира непрекъснато. Актуализирана и допълнена е предоставената от Регистър Булстат електронна база данни за всички пререгистрирани и непререгистрирани фирми, която се използва за изготвяне на списъците на делата подлежащи на архивиране.

През 2013г. тези кардинални промени и практиката за работа с фирмени дела не остават незабелязани и Комисията по информационни технологии и статистика към ВСС препоръча добрите практики на ОС – Русе да бъдат проучени и използвани от всички окръжни съдилища в България. От началото на тази година единствено в нашия съд е създадена организация за съставяне в електронен вид и разпечатване на всички фирмени регистри, за да се улесни вписването и използването им за справки.

✓ *Интернет страница*

От началото на 2011г. с изцяло собствен интелектуален и финансов ресурс е създадена напълно нова интернет страница. Нарасналите изисквания на гражданите и адвокатите за по-пълна и актуална във всеки момент информация налагат непрекъснатото обновяване на интернет страница на съда. Благодарение на професионализма на системния администратор, активното съдействие на съдебния администратор и неоценимата помощ и подкрепа на всички служители, обновяванията се извършват незабавно след като възникне нуждата от тях. По този начин страницата увеличава многократно възможностите за достъп и публикуване на информация. Тя е израз на желанието на Окръжен съд – Русе да е полезен на гражданите, да подпомага достъпа им до правосъдие, да гарантира публичност и прозрачност на съдебния процес. Както става ясно от резултатите от анонимната ни анкета за работата на съда, това не остава незабелязано от граждани и адвокати.

Ключов елемент в страницата е секцията „Справки по дела“. От нея може напълно безплатно да се извлече информация за насрочените заседания за определен период, за движението на дело по вид, номер и година с информация за всяко едно действие, за делата с финализиращ резултат по видове за определен период заедно с обезличените им актове. Възможността за разширено търсене, дава възможност да се търси в обезличените актове по 10 различни критерия. Справките в страницата се актуализират ежедневно напълно автоматизирано. По този начин гражданите могат своевременно да проверят съответното дело. За по-подробна информация за конкретното действие по делата е необходимо обаждане по телефона или посещение в деловодството. В края на 2012г. страницата на ОС – Русе е синхронизирана

със страницата на Камарата на Частните съдебни изпълнители и със Съдебно изпълнителните служби към РС – Русе и РС – Бяла, като показва актуална информация за обявленията за публична продан.

За улеснение на ползвателите на интернет страницата, които я посещават за първи път, в началната секция е поместен кратък аудио-визуален материал, който да подпомогне намирането на информация по конкретно дело.

През 2012г. в медиите беше поместено заключението на Комисия по информационни технологии и статистика към ВСС относно състоянието на интернет страниците на съдилищата, в което страницата на ОС – Русе бе окачествена като една от най-иновативните, модерни и информативни страници в България.

✓ *Съдебни зали*

В петте зали, с които разполага Окръжния съд работи звукозаписна система от 5 микрофона с интегрирани усилватели към тях /по един на всяка банка и един пред съдията/, която позволява получаването на изключително чист звукозапис на съдебното заседание, с цел подобряване качеството на изгответните протоколи. Три от залите са оборудвани с озвучителна система състояща се от 4 безжични микрофона по един на всяка банка и един жичен пред съдията. В края на миналата година са предприети действия по обновяване и осъвременяване на озвучителната система. Компютърните системи във всяка от петте зала са оборудвани с лазерни принтери за нуждите на съдебния процес.

Пред всяка зала, използвана от РОС, е монтирано 24" информационно табло, на което граждани могат да видят освен списъка на разглежданите дела, но и вида и номера на делото, което се разглежда в залата в момента. Пред входа за граждани е монтирано 50" информационно табло съдържащо текуща информация за делата, които се разглеждат във всяка от четирите зали, в които заседава Окръжен съд. Тази информация е изведена в реално време и в интернет страницата на съда в меню „Справки”. Съществуващите светодиодни табла са пренастроени като насочващи информационни табели и са монтирани срещу входа за граждани за да улеснят намирането на съдебните зали от гражданите.

✓ *Финансово-счетоводна обезпеченост* и *правно-информационна*

За нуждите на финансово-счетоводната дейност използваме четири програмни продукта – „ОМЕКС Работни заплати”, „ОМЕКС Хонорари”, „Кonto 66 бизнес процесор” и „АДА софт програмен продукт за управление на каси”.

Подаването на отчетите за НСИ, декларациите и уведомленията за НАП, декларациите и уведомленията за Инспекцията по труда се осъществява изцяло по интернет чрез универсален електронен подпис. За да се спестят средства за разпечатване на платежни наредждания, чрез икономия на канцеларски материали и консумативи, през настоящата година електронният подпис започна да се използва и за безхартиени масови

плащания за заплатите на магистратите и съдебните служители. Последното мероприятие определям като надеждно и новаторско.

За нуждите на съдебния процес също се използва и правно-информационната система АПИС. С цел намаляване на разходите и увеличаване на производителността на системата през миналата година е извършено оптимизиране на използваните абонаменти за различните модули. След преговори със собственика на системата, цената за ОС – Русе, освен със стандартните 40% отстъпка за съдебната система, е намалена и с допълнителни 30%, договорени още в края на 2011г. По този начин магистратите и съдебните служители в съда използват правно-информационни продукти на едни от най-ниските цени в България.

9. Система за финансово управление и контрол

През 2013 г. е направена оценка на адекватността и ефективността на елементите на системата за финансово управление и контрол /СФУК/ в Окръжен съд - гр. Русе, включваща: контролна среда, управление на риска, контролни дейности/процедури, информация и комуникация и мониторинг.

Отчетено е, че управленските решения на ръководството на Окръжен съд Русе, взети при планиране и отчитане на бюджетните средства, са законосъобразни, достатъчни и навременни. С оглед рестриктивния бюджет на съдебната власт, в частност този на Окръжен съд Русе, се упражнява строг контрол на събирамостта на приходите и изразходването на бюджетните средства. Утвърдена е добра практика за ежемесечен анализ на изпълнението на отделните приходни и разходни финансови показатели .

✓ Контролна среда

През 2013г са актуализирани действащи вътрешни правила и утвърдени новите - Медийна политика на Окръжен съд Русе, Вътрешни правила за провеждане на процедури по възлагане на Обществени поръчки в Окръжен съд Русе, Вътрешни правила за плащане чрез ПОС терминал на държавни такси, разноски, глоби, депозити и гаранции по сметка на Окръжен съд Русе.

През 2013 г. по отношение на управленската философия и стил на работа са действали вътрешни правила и процедури, относно извършване на предварителен контрол; попълване и движение на контролния лист за извършване на предварителен контрол от финансовия контрольор; организиране на процедури по поемане задължения и извършване разход; специфични контролни дейности свързани с информационните системи; правила за достъп до обществена информация; процедура за съхранение, използване и архивиране на документи, за подбор и наемане на съдебни служители и много други.

Изградена е организационна структура на основание чл.7, ал.2 от ЗФУКПС, която осигурява възможност за проследяване на отделните дейности и процеси в съда.

Съществува добро отношение към въведените контролни дейности и се толерира въвеждането на контролни механизми по отношение на процеси,

останали извън обхвата на вътрешния контрол, като са актуализирани своевременно приетите политики и процедури. Въведените допълнителни правила и процедури са предпоставка за нормалното функциониране на съда и средство за контрол върху отделните дейности и операции.

✓ **Управление на риска**

В Окръжен съд - гр. Русе са разработени стратегически цели и приоритети за развитието на съда, както и оперативен план за реализирането им. В него са отбелязани целите, които ще бъдат осъществени при оптимизирано управление на съда за постигане на ефикасност и прозрачност на правораздавателният процес; подобряване на административната дейност и организацията на съдебната администрация, за постигане на обективност и оптимизиране на нивото на предлаганите услуги.

✓ **Контролни дейности**

Наложена е такава организация, че всяко решение, свързано с разходването на бюджетни средства, се взема от определените лица за разпоредители по бюджета, чрез системата на двойния подпис и в необходимите случаи след упражняване на контрол от финансовия контрольор и съдебния администратор, все практики, утвърдени с вътрешните правила на Системата за финансово управление и контрол.

Предварителният контрол се извършва чрез проверки, резултатите от които се документират. Актуализирани са обектите на предварителен контрол, с цел да се намали риска от нарушаване на бюджетната и финансовата дисциплина.

Създаден е регистър, в който се отразяват всичките контролни листа със съответната информация - вид и размер на задължението, дата на получаване на документацията, дата на произнасяне на становище от лицето, изпълняващо функции на предварителен контрол.

✓ **Информация и комуникация**

Изградената в съда организационна структура и информационната система в достатъчна степен осигурява своевременно запознаване на служителите на организацията с конкретните указания и разпореждания във връзка с техните задължения при осъществяването на вътрешния контрол и дава възможност за вземане на правилни управлensки решения, за адекватно изпълнение на задълженията и за изготвяне на навременни и достоверни доклади относно дейността.

Изградена е и система за вътрешна комуникация, която в достатъчна степен осигурява ефективна комуникация функционираща на всяко йерархично ниво.

✓ **Мониторинг**

През 2013 г. е действала утвърдената система на мониторинг за финансовото управление и контрол. Целта на тази система е да даде увереност, че контролните дейности функционират според предназначението си и подпомагат запазването на ефективността на вътрешния контрол.

Изградените и функциониращи системи за финансово управление и контрол в съда, както и допълнително разписаните политики и процедури, дават основанието да се направи извода, че те действат ефективно, съобразно изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичният сектор

III. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

1. Развитие на човешките и материални ресурси:

С оглед отразеното в анализната част на настоящото изложение, натовареността на Окръжен съд – Русе е около средната за страната. Следователно броят на съдийските щатове, както и този на съдебните служители не следва да се увеличава, предвид и съотношението между тях. С цел по-ефективно разпределение на съществуващите щатове в рамките на утвърдения бюджет може да се предложи следната оптимизация на работещите в системата:

- ✓ При липса на възможност за осигуряване на щатна бройка за експерт, връзки с обществеността, функцията може да се свъмести със съдийската длъжност или чрез трансформиране/съвместяване на служителска длъжност.
- ✓ Дублиране на длъжностите системен администратор, младши-специалист статистик – с цел предотвратяване на евентуален вакуум при продължително отсъствие, чрез съвместяване или трансформиране на длъжности.
- ✓ Деловодители – на ротационен принцип за определен период от време да се извършва замяна между отделенията, с цел взаимозаменяемост и гарантиране на максимално ниво на подготовка и компетентност на служителите за по-ефикасно и бързо обслужване на граждани и лица. Такава широка „профилираност“ е постигната при съдебните секретари, които по традиция участват в съдебни заседания по дела от всички разглеждани в съда видове.
- ✓ Съвместяване на длъжността шофьор- снабдител с тази на куриер/призовкар, с цел подпомагане на призовкарите към ОС-Русе за разнасяне на съдебни книжа с кратки срокове.
- ✓ Запазване на съществуващата щатна бройка работник по поддръжка. Считам, че този щат е необходим, с оглед неотложната необходимост от смяна на дограма на прозорците в сградата, ремонт и подмяна на климатици, доизграждането на пожароизвестителната инсталация.
- ✓ Преразпределение на районите за призовкари, съвместно с ръководството на районния съд, доколкото към момента по събрана и анализирана информация от 2/3 до 3/4 от съдебните книжа връчвани от призовкарите към ОС – Русе са издадени от районния съд.

✓ Изработване на правила за работата на съдебните помощници, с оглед разписване на периодичен график за функционирането им в помощ на отделните съдии по отделения в Окръжен съд, като едновременно с това продължи работата им по проверка редовността на исковите молби и жалбите.

✓ Съвместно с ръководствата на останалите институции да се анализира разпределението на работните помещения, кабинети и съдебни залив палатата, съществува ли необходимост от преразпределение и в резултат да се подпише споразумение, като се изготви детайлен план-скица с коректно отбелоязване на всички ползватели.

✓ Финализиране започналите през 2013г преговори с Директора на ЦРОЗ, МП за предоставяне на подходящо помещение в сградата на съдебната палата на местното регистърно бюро на ЦРОЗ в гр.Русе. Ръководството на РОС е предприело необходимите действия и е готово да предостави за нуждите на ЦРОЗ – МРБ гр.Русе предпочитаното помещение до централния вход на съдебната палата , ползвано до сега от клон на „Сибанк“ АД. С решението си председателят на Окръжен съд Русе проявява разбиране и съдейства за обезпечаване на нормалното функциониране на МРБ-Русе. Предстои подписане на споразумителен протокол.

2. Подобряване организацията на правораздавателната дейност.

✓ Предвид необходимостта от последователно провеждане на т.нар. „случаен принцип“ за разпределение на делата и досегашната практика при въззвивните наказателни състави на този принцип да се избира само съдията – докладчик, а останалите членове на състава да се посочват от заместника на административния ръководител по негово усмотрение, считам, че следва да се въведат вътрешни правила за разпределението на наказателните съдии в постоянни въззвивни наказателни състави, с възможност да се променят на всеки 3 години. Така най-пълно ще се гарантира не само спазването на горния принцип, с оглед факта, че при досегашната практика решаващото мнозинство в състава се определя субективно от заместник-административния ръководител, но и ще се създаде уеднаквяване на практиката и предвидимост на правосъдието, което е особено важно за страните по делата като гаранция за ефективност и обективност в работата на съда.

✓ Наложително, с оглед последното, посочено по-горе изискване към съдебната дейност е организирането и провеждането на регулярни събрания на съдии – по отделения, на които да се обсъждат практически проблеми в правоприложението с оглед създаване на единна и непротиворечива практика по идентични казуси, обсъждане на периодични справки за срочността на изготвяне на съдебните актове и евентуалната необходимост от вземане на дисциплинарни мерки от ръководството на съда при фрапиращи и повтарящи се случаи на неглижиране на служебните

задължения от отделни съдии, да се проследява съответствието между данните от деловодната програма и тази за случайно разпределение на делата, с цел прозрачност и избягване на технически грешки, а така също евентуална нерегламентирана намеса.

✓ Съвместно със заместниците на административния ръководител да се актуализират вътрешните правила за случайно разпределение на делата, включващи добавяне на приложения за всяко от отделенията, относно обособените групи дела по видове, анализирайки периодично постъплението на делата и тенденциите към намаляване или увеличаване броят им, в това число да се фиксираят обективни критерии за определяне на наказателните дела като такива представляващи правна и фактическа сложност /т. нар. ПФС/, а така също да се прилага поименен списък за процентната натовареност на всеки от съдиите, като за административния ръководител на съда и заместниците се определи натовареност, съгласно минималната изискуема за системата – съответно 50% за председателя и 70% за заместниците му.

✓ Да се подсигури механизъм, с който да се оповести на обществеността съществуването в сайта на ВСС на електронен достъп до база данни за всеки избор на докладчик по дело на принципа на случайния подбор, за всички съдилища в България.

✓ В съгласие с констатациите, залегнали в Актовете от последната проверка на Инспектората към ВСС, проведени през 2013г. в районен и окръжен съд - Русе за неглижиране на предписанията, дадени в ревизионните доклади, които ежегодно се извършват от съдиите в ОС – Русе по движение и администриране, законосъобразност и срочност на делата в районните съдилища – Бяла и Русе, необходимо е да се провеждат всяка година събрания, на които проверяващи и проверявани съдии да дискутират резултатите от проверките, с цел отстраняване и вземане на мерки за недопускане на пропуските в работата на контролираните съдилища по отделения.

✓ Следва да се разработи програма за намаляване забавянето на делата и решаването им в разумен срок, която да е съобразена с предписанията от проверките на ИВСС. За коректност е нужно да се отбележи, че в изпълнение решенията на ВСС от 2013г. административният ръководител на Окръжен съд Русе е предприел мерки за запознаване на магистратите от съда с Анализите на констатирани от Инспектората на ВСС случаи на нарушуващо правото на разглеждане и решаване делото в разумен срок приети с Решения на ВСС по Протоколи № 20/23.05.2013г и № 47/28.11.2013г и са анализирани посочените в т.II от последния Анализ причини, водещи до нарушуващо правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок. Организацията на работа на съдебните служители и магистратите в РОС е такава, че осигурява дисциплина и точно изпълнение на служебните им задължения и недопускане на причини, водещи до неоснователно забавяне на делата, в резултат на което към 31.12.2013г не са

приключили със съдебен акт пред РОС едва 4 бр. дела, образувани преди 01.01.2010г.

✓ Създадените електронни папки на делата, по инициатива на настоящото ръководство, следва да се допълнят до създаването на електронно досие, което напълно копира материалния носител и следва да съдържа освен обжалвания акт и въззвината жалба, всички актове на съда, постановени в хода на производството, обезличени протоколи от съдебните заседания, но и протокола за случайния избор на докладчик по делото и всички постъпили документи заедно с приложението. Следва да се създаде и възможност протоколите, като част от справката по делата, не само да се присъединяват към електронната папка, а и да се публикуват на интернет-страницата на съда. Като в следствие на това да могат да се изтеглят безпрепятствено и най-вече бесплатно от страните по делата – адвокати и граждани.

✓ Създаденият материален регистър за отводи, съхраняван паралелно с архива на програмата за случайно разпределение на делата, доказващ случайния избор на докладчик включително след направен отвод, следва да се създаде и като „Електронен регистър за отводи“ към електронната папка на делото, с цел увеличаване на прозрачността и свеждане до минимум на безпринципните отводи.

✓ Уместно е също така да се разработи със собствен наличен или минимален външен ресурс програмен продукт „Електронна заповедна книга“ с цел навременно и пълно информиране на магистратите и съдебните служители за административната дейност на съда, както и за изпълнение на възложените в заповедите задачи. Това ще гарантира прозрачността, адекватността и безпристрастността при управлението на съда.

✓ С цел уеднаквяване на практиката и улесняване на съдии и служители при атестиране е добре да се създаде нарочен „Регистър на отменените и изменени актове“ по съдии и отделения. В този регистър да се съхраняват освен първоинстанционните, също така и актовете на въззвината и касационна инстанция. При реализиране на електронен трансфер на данни с ВТАС и ВКС, този регистър може за бъда създаден и в електронен вид за по-голямо удобство.

✓ В изпълнение на изискванията на Закона за адвокатурата и предписанията на ВСС е наложително обособяването на помещения за адвокатски стаи за тоги, както и на стаи за проучване на дела, с определяне на съответен дежурен служител за справки и евентуално осигуряване на видеонаблюдение, каквито понастоящем не съществуват и обективно затрудняват работата на адвокатите по делата. В тази връзка е наложително да се разшири и съществуващата в РОС регистрация за класифицирана информация, чийто капацитет не отговаря на обема на делата и продължителните срокове за тяхното съхранение, съобразно изискванията на специалния закон /ЗЗКИ/.

3. Разширяване на достъпа до правосъдие и информация.

✓ Изготвената „Медийна стратегия“ от настоящото ръководство на съда следва да се актуализира с включване на мерки, насочени към гражданите и медиите и пряко свързани с повишаване доверието в съдебната система чрез запознаване с дейността на съдилището и предоставяне на разбираема и достъпна съдебна информация на граждани по подходящ за тях начин. За целта наложително е създаването на пресцентър/ пресслужба към Окръжен съд – Русе и да се назначи пресаташе /лице за връзки с обществеността/, което да се заеме с изготвяне на цялостна програма с конкретни срокове и отговорности, в които изрично да са посочени ангажиментите на съдиите за комуникиране на разбираем и достъпен език с медиите, да се набележат мерки за представянето в медиите на съдебната дейност в Окръжен съд – Русе и Районните съдилища – Бяла и Русе: чрез организиране на информационни кампании /напр. за медиацията, за Етичния кодекс на магистратата, за Закона за търговския регистър, за съкратеното съдебно следствие, като се търсят различни подходи за реализацията им – изпращане на листовки в информационния център на съда, беседи по време на срещи с ученици и др./, чрез организирането на пресконференции – както тематични, така и ежегодни - след изготвяне на отчетния доклад за работата на съда през изминалата календарна година, чрез изготвяне и разпространение на пресъобщения, чрез провеждане на интервюта, работни срещи и регламентиране достъпа на журналисти до делата, разработване и разпространяване на наръчник за журналисти, който да подпомага съдебните репортери, отразяващи работата на правораздавателните органи, предвид спецификата на правната терминология и преобладаващото непознаване сред масовата публика на процесуалните и материални закони и съдебните процедури, с особен акцент на привличащите вниманието на медиите наказателни производства по вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“, съкратено съдебно следствие и решаване на делото със споразумение.

✓ В тази връзка уместно ще бъде определянето на приемен ден на председателя на съда с регламентиране на достъпа на граждани до него, което не само ще съдейства да се повиши доверието на гражданите в институцията и усещането за откритост, достъпност и прозрачност в правораздавателната дейност, но и реално ще даде на председателя възможност за обратна връзка с различни групи от обществото за реагиране и евентуално решаване на техни проблеми, свързани с дейността на съдилищата в съдебния район, включително чрез пряко подаване на сигнали за корупция и неетично и некоректно поведение на отделни магистрати или служители.

✓ Съдът следва да обърне специално внимание на хората с увреждания с цел осигуряване на условия за достъпна среда за тях, включително чрез обучаване на съдии и съдебни служители за работа с такива лица, като за целта се провеждат и срещи с експерти и представители на специализирани организации. В тази връзка следва да се обезпечи

посоченото по - горе необходимо адекватно осигуряване на материална база чрез закупуване и монтаж не само на оборудване и машинни съоръжения, а и на специализиран софтуер, например софтуерна програма за достъп до делата на незрящи, чрез преобразуване на документа в реч. В тази насока освен продължаване на формулираните искания от настоящото ръководство до ВСС за отпускане на средства за стълбищен робот и изграждане на рампа за инвалиди, следва да се обсъди възможността за обезпечаване на тези стратегически планове и цели посредством кандидатстване пред външни донорски организации и участие в различни програмни мрежи между съдилищата.

✓ Смятам за необходимо да се разработи механизъм и обучат съдебни служители за тълковник/интерпретатор с цел адекватното обслужване на лица, които не разбират български език или са глухонеми, глухи, неми или слепи. Съдебните служители в Окръжен съд Русе притежават висок потенциал и освен че повече от 30% имат висше образование, немалка част от тях владеят и пчужди езици.

✓ Друга специална група граждани, към която предимно следва да са насочени усилията за популяризиране дейността на Окръжен съд – Русе са младите хора – студенти по право и ученици от 10,11,12 класове, които искат да изучават право, например в хуманитарни паралелки на средните училища в града, в чиито учебни програми са включени занятия от философския цикъл – напр. етика и право, общество и право, свят и личност, философия и логика и др. За целта следва да се изготви проект с насоченост поставяне на основите на гражданско ангажирано мислене у младите хора чрез придобиване на правни знания и култура, в рамките на който да се организират различни мероприятия, като провеждането на Дни на отворени врати, през което време учениците да се запознаят с работата на съда и да разговарят със съдии, изнасянето на беседи и предизвикването на дискусии с участие на съдии, особено тези, разглеждащи дела за осиновяване, издръжка, както и наказателни дела срещу непълнолетни по актуални и интересни за децата казуси, свързани с тяхното ограмотяване по правни теми и основни конституционни понятия, включително запознаване с основните човешки права и свободи на личността, като за целта материалът се обсъди с преподавателите и се съобрази с учебната програма на класовете. По този начин съдът не само ще изпълнява ангажимента си да информира обществото за своята дейност, но и обективно ще съдейства за повишаване правната култура на младежите, като същевременно ще послужи и за превенция на детската и младежка престъпност.

✓ По отношение на студентите, изучаващи специалността „Право” в ЮФ към РУ”А.Кънчев”, в рамките на една бъдеща програма за сътрудничество с учебното заведение и със съдействието на Окръжна прокуратура - Русе, Окръжен съд – Русе може да организира провеждане на ролеви игри „Съдебно заседание по наказателно дело” или под формата на разиграване на симулативни процеси с реални казуси при участие на студентите. В тази насока са провеждани разговори между ръководствата на

Окръжен съд и на ЮФ към РУ”А.Кънчев”, но все още не е разработена конкретна програма за включване в курса на обучение на бъдещите колеги на подобна практико – теоретична дисциплина, която ще им позволи да съчетаят с практическо приложение наученото в рамките на основния курс на обучение и допълването на знанията им по особените производства и спецификите на различните видове съдебни процедури. В реализацията на този идеен проект могат да се включат съдии от районно и окръжно ниво, особено тези с академична квалификация, съдебни служители, прокурори, като така ще се съдейства за преодоляване на един от най – големите проблеми пред юридическото образование в момента, отчетено от работодателите – банки, адвокатски кантори, държавни институции, а именно липсата на практическа насоченост в него, свързана с неумението за създаване на юридически документи и за аргументиране на правно становище от страна на завършилите юридическото си образование колеги.

4. Повишаване ефективността на правосъдието при занижаване на разходите за него.

✓ Считам за добра практика в изпълнение на така поставената цел, въвеждането и организирането на обучителни семинари – по отношение на магистратите от окръжния и районните съдилища, както и на съдебните служители. За целта със съдействието на НИП може да се провеждат специализирани обучения, изнесени извън сградата в гр. София, за които Окръжен съд – Русе да се ангажира с предоставянето на материална база, също така да се кандидатства и участва в програмни обучителни курсове, финансиирани от ОПАК, Норвежки Финансов Механизъм /НФМ/ по проекти, свързани с повишаване капацитета на съдебната система и доверието на гражданите в нея.

✓ Разширяване обсега на съществуващия Информационен център, който да обхваща предоставянето на информация по делата, разглеждани в трите съдилища в съдебния район с цел предоставяне на оптимална възможност за отдалечен достъп на страните до правно – информационната и до деловодната система, включително чрез изготвяне на справки по делата и разпечатването им на хартиен носител, като това ще допринесе за уеднаквяване на деловодните програми в съдилищата, ще улесни страните и ще съкрати процесуалните разходи.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет, в основни линии изложеното в концепцията дотук очертава виждането ми за отговорностите и задълженията на поста, за който кандидатствам. Ако ми се предостави възможността да реализирам посочените по-горе стратегически цели, относно развитието на съда през следващите пет години, насочени главно към изискванията на граждани и медиите,

унисон с претенциите на обществото за повече прозрачност в работата на съда и повишаване доверието и достъпа до правораздаване, то ще се стремя да включа в този нелек процес съвместните усилия на всички магистрати и служители, водена от принципите на екипност и приемственост, отчитайки високия им професионализъм, видно от постигнатото от тях до момента, съвместно с настоящото ръководство на съда. В изпълнение на тази задача и отдавайки в концепцията си важно място на работата сред младите хора, считам, че усилията в тази насока са необходими и благодатни, защото не бива да се забравя, че след няколко години масовите избиратели и управляващи ще бъдат настоящите ученици и студенти и е време у тях да се възпитат определени високи морални и етични правни ценности, които да им бъдат ръководство в живота, за която благородна цел съдът следва да поеме своята обществена отговорност и да изиграе своята значителна роля.

*Гр.Русе,
юни, 2014г*

Изготвил:

/Росица Ангелова/